

Inhoudsopgave

Inleiding 6

Begrippenlijst 8

1 Tijd van jagers en boeren (3000 v. Chr.) 9

1.1 Jager-verzamelaars 10

1.2 De overgang van jagen en verzamelen naar landbouw 12

1.3 Religieuze uitingen: grottekeningen, beeldjes en grafgiften 16

1.4 De bronnen van dit tijdvak 16

Musea met collecties over dit tijdvak 18

[Samenvatting 19](#)

[Begrippenlijst 20](#)

[Opgaven 22](#)

2 Tijd van Grieken en Romeinen (3000 v. Chr.-500 na Chr.) 23

2.1 De eerste beschavingen: het ontstaan van stadstaten 24

2.2 Het Romeinse Rijk 25

2.3 Religie bij Grieken, Romeinen en Germanen 32

2.4 De bronnen van dit tijdvak 33

Musea met collecties over dit tijdvak 34

[Samenvatting 35](#)

[Begrippenlijst 36](#)

[Opgaven 38](#)

3 Tijd van monniken en ridders (500-1000) 41

3.1 Leven van het land 42

3.2 Het Frankische Rijk 44

3.3 De verspreiding van twee religies 46

3.4 De bronnen van dit tijdvak 48

Musea met collecties over dit tijdvak 48

[Samenvatting 49](#)

[Begrippenlijst 50](#)

[Opgaven 52](#)

4 Tijd van steden en staten (1000-1500) 53

4.1 Nederzettingen groeien uit tot steden 54

4.2 Zelfstandige vorsten in een groot rijk 57

4.3 De plaats van de kerk in de samenleving 60

4.4 De bronnen van dit tijdvak 62

Musea met collecties over dit tijdvak 63

[Samenvatting 64](#)

[Begrippenlijst 65](#)

[Opgaven 67](#)

- 5 Tijd van ontdekkers en hervormers (1500-1600) 69**
- 5.1 De ontdekkers 70
 - 5.2 In opstand tegen een groot rijk 72
 - 5.3 De hervormers 77
 - 5.4 De bronnen van dit tijdvak 79
Musea met collecties over dit tijdvak 80
Samenvatting 81
Begrippenlijst 82
Opgaven 84
- 6 Tijd van regenten en vorsten (1600-1700) 85**
- 6.1 De Gouden Eeuw 86
 - 6.2 De Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden 92
 - 6.3 Een tolerante Republiek 98
 - 6.4 De bronnen van dit tijdvak 98
Musea met collecties over dit tijdvak 99
Samenvatting 100
Begrippenlijst 101
Opgaven 103
- 7 Tijd van pruiken en revoluties (1700-1800) 105**
- 7.1 Het einde van de economische bloei 106
 - 7.2 Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden wordt Bataafse Republiek 107
 - 7.3 De Verlichting 109
 - 7.4 De bronnen van dit tijdvak 111
Musea met collecties over dit tijdvak 111
Samenvatting 112
Begrippenlijst 113
Opgaven 114
- 8 Tijd van burgers en stoommachines (1800-1900) 115**
- 8.1 Late industrialisatie van Nederland 116
 - 8.2 Nederland een deel van Frankrijk en een deel van het Koninkrijk der Nederlanden 122
 - 8.3 Nieuwe idealen 127
 - 8.4 De bronnen van dit tijdvak 130
Musea met collecties over dit tijdvak 131
Samenvatting 132
Begrippenlijst 133
Opgaven 136
- 9 Tijd van de wereldoorlogen en Holocaust (1900-1945) 139**
- 9.1 De economische crisis tussen de wereldoorlogen 140
 - 9.2 De wereldoorlogen 143
 - 9.3 Totalitaire regimes, het geloof in een 'Leider' 157
 - 9.4 De bronnen van dit tijdvak 160
Musea met collecties over dit tijdvak 162
Samenvatting 163
Begrippenlijst 164
Opgaven 169

10 Tijd van televisie en computer (1945-heden) 171

- 10.1 Van wederopbouw tot welvaart 172
- 10.2 Nederland een deel van de wereld 179
- 10.3 Een veranderend religieus en ideologisch landschap 186
- 10.4 De bronnen van dit tijdvak 188
 - Musea met collecties over dit tijdvak 189
 - Samenvatting 190
 - Begrippenlijst 191
 - Opgaven 194

11 Wat is geschiedenis? 197

- 11.1 Een beeld van een gebeurtenis in het verleden 198
- 11.2 Het gebeuren 198
- 11.3 De bronnen 198
- 11.4 De historicus 201
- 11.5 Het beeld 205
 - Samenvatting 206
 - Begrippenlijst 207
 - Opgaven 208

Geraadpleegde en aanbevolen literatuur 209

Illustratieverantwoording 211

Register 212

Over de auteur 217